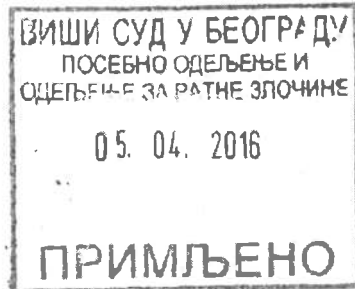

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ
Кж1 По2 7/15
Дана: 22.02.2016. године
БЕОГРАД, Немањина бр.9

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, Одељење за ратне злочине, у већу састављеном од судија: Синеше Важића, председника већа, мр Сретка Јанковића, др Миодрага Мајића, Омера Хациомеровића и Наде Хаџи-Перић, чланова већа, са судијским сарадником Вукашином Сарајлићем, записничарем, у кривичном предмету **окривљеног Мирослава Гвоздена**, због кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 КЗ СРЈ у вези члана 22 КЗ СРЈ, одлучујући о жалбама Тужиоца за ратне злочине, окривљеног Мирослава Гвоздена и његовог браниоца, изјављеним против пресуде Вишег суда у Београду, Одељење за ратне злочине, К-По2.бр.4/2014 од 10.09.2015. године, у јавној седници већа одржаној у присуству заменика Тужиоца за ратне злочине Миољуба Виторовића, окривљеног Мирослава Гвоздена и његовог браниоца, адвоката Драгише Слијепчевића, дана 22.02.2016. године, донео је

ПРЕСУДУ

Делимично се **УСВАЈА** жалба Тужилаштва за ратне злочине, па се **ПРЕИНАЧУЈЕ** пресуда Вишег суда у Београду, Одељење за ратне злочине, К-По2.бр.4/2014 од 10.09.2015. године, само у делу одлуке о казни, тако што Апелациони суд у Београду **окривљеног Мирослава Гвоздена**, због извршења кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 КЗ СРЈ у вези члана 22 КЗ СРЈ, за које је првостепеном пресудом оглашен кривим, **ОСУЂУЈЕ** на казну затвора у трајању од **12 (дванаест) година** у коју казну му се урачунава време проведено у притвору од 06.12.1992. године до 02.01.1993. године, док се жалбе окривљеног Мирослава Гвоздена и његовог браниоца, адвоката Драгише Слијепчевића, као и жалба Тужилаштва за ратне злочине у преосталом делу, **ОДБИЈАЈУ** као неосноване и првостепена пресуда се у непреиначеном делу **ПОТВРЂУЈЕ**.

Образложење

Првостепена пресуда, изјављене жалбе и изјашњење јавног тужиоца

Побијаном пресудом окривљени Мирослав Гвозден оглашен је кривим

због извршења кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 КЗ СРЈ у саизвршилаштву у вези члана 22 КЗ СРЈ, па је осуђен на казну затвора у трајању од 10 (десет) година у коју казну му је урачунато време проведено у притвору од 06.12.1992. године до 02.01.1993. године. Окривљени је обавезан да накнади трошкове кривичног поступка о чијој висини ће суд накнадно одлучити посебним решењем, док су оштећени и упућени на парнични поступак за остваривање имовинскоправног захтева.

Против наведене пресуде жалбе су изјавили:

- Тужилаштво за ратне злочине, због погрешно утврђеног чињеничног стања и одлуке о казни, са предлогом да другостепени суд преиначи побијану пресуду тако што ће окривљеног Мирослава Гвоздена огласити кривим и за радње које су изостављене из оптужнице и то убиство

и за извршено дело му изрекне казну затвора у трајању од 15 (петнаест) година или уколико уважи жалбу само због одлуке о казни окривљеном изрекне казну у трајању од 12 (дванаест) година или укине побијану пресуду и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење,

- бранилац окривљеног Мирослава Гвоздена, адвокат Драгиша Слијепчевић, из свих законских разлога, са предлогом да другостепени суд укине побијану пресуду и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење или побијану пресуду преиначи тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе у смислу одредбе члана 423 став 1 тачка 2 ЗКП, и

- окривљени Мирослав Гвозден, због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, битне повреде одредаба кривичног поступка и повреде кривичног закона, са предлогом да другостепени суд изјављену жалбу усвоји и донесе одлуку у складу са наводима из исте.

Тужилаштво за ратне злочине је поднеском Ктж.бр.2/13 – Ктж.бр.7/15 од 5.11.2015. године предложило да другостепени суд уважи жалбу Тужилаштва за ратне злочине, а да жалбе окривљеног Мирослава Гвоздена и његовог браниоца одбије као неосноване.

Апелациони суд у Београду, Одељење за ратне злочине, је одржао јавну седницу већа у смислу одредбе члана 447 ЗКП на којој је размотрио списе заједно са побијаном пресудом и изјављеним жалбама, те предлогом Тужилаштва за ратне злочине и објашњења која су на седници већа поводом изјављених жалби дали заменик Тужилоца за ратне злочине, окривљени и његов бранилац, након чега је испитао првостепену пресуду у оквиру основа, дела и правца побијања који су истакнути у жалбама, у смислу одредбе члана 451 ЗКП.

Анализа жалбе јавног тужиоца у делу који се односи на погрешно утврђено
чињенично стање и разлози за њено одбијање у том делу

Апелациони суд у Београду је најпре извршио анализу жалбе јавног тужиоца у делу којим се указује на погрешан закључак првостепеног суда у погледу тога како током поступка није доказано да је окривљени заједно са Гвозден Милетом предузео описане инкриминисане радње на штету _____ и _____. У том смислу, јавни тужилац је указао како је самом чињеницом да је окривљени, после одржаног помена Радославу Гвоздену на коме је Миле Гвозден јасно рекао да се за смрт треба осветити, наоружан са њим и осталим рођацима (_____ и _____) кренуо у село Томашица, недвосмислено произлази да је исти од самог почетка имао намеру да се за братовљево смрт свети лицима хрватске националности. Овакав закључак, према налажењу јавног тужиоца, додатно поткрепљује чињеница да је једино окривљени, заједно са Гвозден Милетом, ушао у двориште куће у селу Томашица где су се налазила лица хрватске националности, док су _____ и _____, нако сви наоружани, остали испред дворишта, те неспорна чињеница да је окривљени, током лишавања живота наведених лица у селу Томашица, увек стајао у близини Гвозден Милета и у све три жртве држао уперену аутоматску пушку. Имајући на уму изнето, јавни тужилац налази да је првостепени суд извео погрешан закључак у погледу тога како током поступка није доказано да је окривљени крив за лишавање живота _____ и _____, с обзиром да је окривљени, претходно описаним поступањем, обесхрабрио жртве да пруже отпор или евентуално покушају да побегну, док његова намера за извршење предметног кривичног дела произлази из тога што је исти приликом уласка у двориште са рамена скинуо и у рукама држао пушку уперену према жртвама.

Међутим, првостепени суд је и поред тачних навода из жалбе јавног тужиоца у погледу понашања окривљеног везано за први описани догађај у селу Томашица, правилно утврдио како није доказано да је окривљени имао намеру, односно вољу као елемент умишљаја, да наведена лица буду лишена живота. Наиме, и овај суд налази да саизвршилаштво постоји не само када сваки од саизвршилаца предузме радњу извршења конкретног кривичног дела, што би у овом случају подразумевало лишавање живота наведених лица истовремено са Милетом Гвозденим, већ и када неко од њих предузме и другу радњу која омогућава и доприноси извршењу тог дела и потпуно је неодвојива од радње извршења, односно са истом представља целину. Међутим, да би радња којом се омогућава или доприноси извршењу дела представљала радњу саизвршилаштва, неопходно је и кумулативно постојање воље окривљеног да кривично дело изврши заједнички са другим лицем, тј. да свако од тих лица хоће дело као заједничко, тако да њихове радње чине природну и логичку целину, а постојање ког услова на страни окривљеног у конкретном случају није доказано. Ово стога што и овај суд налази да окривљени Мирослав Гвозден, самим уласком са пушком у двориште наведене куће заједно са Милетом Гвозденим, држањем

пушке у рукама и стајањем поред Милета Гвоздена док исти наведена лица лишава живота, у недостатку других чињеница које би на то указивале, није испољио јасну намеру да та лица заиста и буду лишена живота, с обзиром да исти, према исказима наведених сведока, том приликом није отварао ватру из оружја иако је имао могућност да то учини у било ком тренутку док је Миле Гвозден лишавао живота свако од тих лица понаособ. На намеру окривљеног да наведена лица буду лишена живота, према схватању Апелационог суда не указује ни то што је исти заједно са својим рођацима кренуо наоружан у село претежно насељено хрватским становништвом ради освете свог погинулог брата како то произлази из исказа сведока

и . Ово стога, што из доказа изведених током поступка не произлази са довољним степеном уверења да је окривљени, пре одигравања првог описаног догађаја, био свестан у чему ће се састојати освета његовог покојног брата. Другим речима, из исказа наведених сведока на произлази са довољном сигурношћу да су окривљени и његови поћани претходно конкретизовали у чему би се састојала освета покојног

с обзиром да су сведоци и тврдили како су сматрали да ће они том приликом само заплашити неке Хрвате, док је само сведок изјавио да је освета требало да се састоји у убијању Хрвата. У том смисли, првостепени суд правилно истиче како су и остали учесници – тројица сведока и

такође кренули знајући за постојање идеје освете , па ипак, до краја читавог догађаја нису имали формирану вољу да било кога лишавају живота и поред притиска који је на њих вршио Миле Гвозден. Другим речима, и према схватању Апелационог суда, сама чињеница да је окривљени, заједно са рођацима кренуо ради освете погинулог брата, без да је претходно прецизирано у чему ће се ова састојати и без других доказа који би указивали на саизвршилаштво, када је реч о првом догађају није довољна за извођење закључка који је у оптужници и у жалби сугерисао тужилац.

Стога је правилан закључак првостепеног суда да нема довољно доказа да је приликом овог првог догађаја код окривљеног још увек била формирана воља да заједно са Милетом Гвозденом било које лице лиши живота, те да до формирања ове воље, односно „предомног момента“ како то првостепени суд наводи, долази тек након лишавања живота

и у селу Томашица када је окривљени несумњиво постао свестан, најпре деловања Милета Гвоздена, а онда и сопствене улоге у читавом догађају.

Анализа жалби окривљеног и његовог браниоца и разлози за њихово одбијање

а) битне повреде одредаба кривичног поступка, повреда права на одбрану окривљеног и надлежност суда

Апелациони суд у Београду је у наставку извршио анализу жалби окривљеног Мирослава Гвоздена и његовог браниоца налазећи како се истима

најпре указује да је првостепени суд током поступка учинио битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438 став 1 тачка 5 ЗКП јер је главни претрес одржао без лица чије је присуство на главном претресу било обавезно, и то браниоца окривљеног. Наиме, предметним жалбама је указано на одредбу члана 74 ЗКП којом је предвиђено да је окривљени у овом поступку (запрећена казна затвора преко осам година) морао имати браниоца, али да је улогу браниоца окривљеног током 2013 године обављао Бранимир Гугл који у то време није био адвокат, на који начин је повређено право на одбрану окривљеног.

Испитујући основаност жалбе браниоца окривљеног у том делу, Апелациони суд у Београду је од Адвокатске коморе Београда прибавио обавештење од 19.02.2016. године увидом у које је утврђено да је адвокат Бранимир Гугл брисан из Именика адвоката Адвокатске коморе Београда од 29.05.2009. године на период од 2 (две) године и да накнадно није тражио поновни упис у Именик, из чега произлази да исти током 2013. године формално није имао својство адвоката.

Међутим, овај суд је нашао да изнета чињеница није довела до битне повреде одредаба кривичног поступка нити је довела до повреде права на одбрану окривљеног, већ се у конкретном случају ради о релативно битној повреди одредаба кривичног поступка која није била од одлучног утицаја на доношење законите и правилне пресуде.

Наиме, најпре су неосновани наводи из предметне жалбе да су означени главни претреси одржани без браниоца окривљеног, с обзиром да је истима неспорно присуствовао бранилац окривљеног Бранимир Гугл, како то произлази из садржине записника са тих претреса. Насупрот томе, тачни су наводи из жалбе браниоца окривљеног да је одредбом члана 74 став 1 тачка 2 ЗКП прописано да окривљени мора имати браниоца уколико се поступак води због кривичног дела за које је прописана казна затвора од 8 (осам) година или тежа казна, те да бранилац, у складу са одредбом члана 73 став 1 ЗКП, може бити само адвокат, а да бранилац окривљеног Бранимир Гугл у означеном периоду није био уписан у Именик адвоката. Међутим, изнета чињеница није довела до битне повреде одредаба кривичног поступка, како је то напред већ наведено, ценећи да је окривљени током целог поступка доследно и на истоветан начин износио своју одбрану, дакле и у време када му је бранилац био Бранимир Гугл и након тога када му је за браниоца постављен адвокат по службеној дужности.

Чињеница да бранилац окривљеног Бранимир Гугл није имао формално својство адвоката током пружања стручне помоћи окривљеном у овом предмету, према оцени овога суда, није довела ни до повреде права на одбрану окривљеног јер није довела у питање квалитет одбране окривљеног, с обзиром да је Бранимир Гугл претходно био адвокат са вишегодишњим искуством, па сам формални чин његовог брисања из Именика адвоката суштински није утицао на његову стручност и оспособљеност за пружање адекватне правне помоћи

окривљеном. Наиме, према схватању Апелационог суда у Београду, смисао одредбе чл. 73. став 1 ЗКП је првенствено у обезбеђивању стручне одбране окривљеном, која у овом случају, према напред наведеном, није изостала.

При заузимању оваквог става суд је имао на уму и чињеницу да је Бранимиру Гуглу према обавештењу Адвокатске коморе Београда, дисциплинска казна брисања из именика адвоката била изречена на период од две године који је истекао 29.5.2011. године, дакле пре него што је бранилац преузео одбрану у овом предмету, и да је искључиви разлог што он у време пружања одбране није био уписан у Именик адвокатске коморе тај што није поднео поновни захтев за упис. Због наведених разлога Апелациони суд је закључно да је неоснована тврдња одбране да је окривљеном током поступка било повређено право на одбрану.

Жалбом окривљеног Мирослава Гвоздена је оспорена и надлежност првостепеног суда за поступање у овом поступку јер су се догађаји описани у оптужном акту одиграли на територији Републике Српске због чега је у истој, према мишљењу окривљеног, једино било могуће водити овај поступак против њега. Међутим, изнети жалбени наводи су неосновани јер је првостепени суд правилно засновао своју надлежност у овом случају полазећи од одредбе члана 3 у вези члана 2 став 1 тачка 2 Закона о организацији и надлежности државних органа у поступку за ратне злочине, којом је између осталог прописано да су државни органи Републике Србије надлежни за вођење поступка који се односе на тешка кршења међународног хуманитарног права извршена на територији бивше СФРЈ од 01.01.1991. године, без обзира на држављанство учиниоца или жртве.

б) противречност изреке

Апелациони суд у Београду је даљим увидом у списе утврдио да се наводима из жалбе браниоца окривљеног указује и на противречност изреке побијане пресуде у делу у коме је на почетку чињеничног описа дела наведено да је окривљени у саизвршилаштву са другим лицем извршио убиство три цивила, да би накнадно било означено да је окривљени предузео описане радње заједно са Милетом Гвозденом, због чега је, према налажењу браниоца окривљеног, остало нејасно да ли је окривљеном стављено на терет да је описане радње предузео са непознатим лицем или са Милетом Гвозденом.

Међутим, у чињеничном опису дела је, према оцени овога суда, јасно и у довољној мери опредељено да се окривљени критичном приликом између осталог налазио у групи са Милетом Гвозденом са којим је у саизвршилаштву и предузео све описане радње за које је оглашен кривим, узимајући као подлогу целокупну садржину чињеничног описа дела и податке дате у образложењу побијане пресуде где ни у једном делу није доведено у питање са којим лицем је окривљени предузео те радње.

в) својство окривљеног и повезаност предузетих радњи са оружаним сукобом (nexus)

Жалбама окривљеног и његовог браниоца је даље указано да је окривљени критичном приликом био цивил, а не припадник било које војне јединице и самим тим било које стране у сукобу, због чега се исти не може сматрати припадником оружаних снага или борцем у смислу III Женевске конвенције од 12.08.1949. године, а из ког разлога, према мишљењу одбране окривљеног, окривљени не може бити одговоран за ратни злочин чак и уколико се утврди да је предузео радње које су му стављене на терет, већ свентуално може одговарати за неко друго кривично дело.

Овакво резонување одбране окривљеног је од острани овога суда оцењено као неосновано, с обзиром да из самог описа предметног кривичног дела произлази да његов извршилац може бити било које лице, а не искључиво припадник оружаних снага или борац у смислу цитиране Женевске конвенције, како се то изјављеним жалбама неосновано сугерише, уз услов да инкриминисане радње буду предузете у контексту рата, оружаног сукоба или окупације.

Радњама које је окривљени критичном приликом предузео оправдано је првостепени суд дао карактер радњи предузетих у вези са оружаним сукобом који је неспорно у том тренутку трајао на територији Босне и Херцеговине, с обзиром на мотив њиховог предузимања, националну припадност лица према којима су радње предузете, чињеницу да се радило о насумично изабраним лицима друге националности и вероисповести према којима су предузете те радње, то што су тројица припадника те групе и званично били припадници Војске Републике Српске, као и из разлога јер су исти били наоружани ватреним оружјем.

Наиме, и овај суд налази да циљ, тј. мотив окривљеног за предузимање инкриминисаних радњи представља основну везу између самог дела и оружаног сукоба, с обзиром на исказ сведока

и
који су сагласно навели да је Миле Гвозден на гробу покојног (који је погинуо о оружаном сукобу са припадницима супротне стране) у присуству окривљеног и осталих рођака рекао да ће га они осветити, након чега су окривљени, Миле Гвозден и наведени сведоци сутрадан пошли наоружани у село претежно насељено хрватским становништвом са очигледном намером да покојног и освете. Поред мотива за предузимање описаних радњи, на њихову повезаност са оружаним сукобом указује и чињеница која се односи на лица према којима је освета спроведена, тачније околност да је окривљени, са својим осталим наведеним рођацима, пошао у освету према насумично изабраним лицима која су национално и верски припадала једној од супротних страна у сукобу.

Према томе, овај суд налази да је лишавање живота наведених лица у

селима Томашица и Сасина у очигледној вези са погибијом покојног _____ у оружаном сукобу, дакле самим тим и у вези са оружаним сукобом, при чему директно обликовање предузетих радњи оружаним сукобом није неопходан услов за закључак да су те радње предузете у контексту рата (nexus), већ је довољно и само то да је постојање оружаног сукоба у значајној мери утицало на способност учиниоца да изврши дело, његову одлуку да га изврши, начин извршења или циљ са којим је извршено.¹

С тим у вези, овај суд је ценио и наводе из жалби окривљеног и његовог браниоца којима је сугерисано да је у конкретном случају прави мотив Милета Гвоздена, неспорног творца идеје за њихов одлазак у хрватско село, у ствари била само његова лична освета према неком припаднику хрватског народа из села у које су се исти упутили, а са којим је Миле Гвозден био у сукобу пре почетка рата. Овакав закључак одбрана окривљеног је поткрепила и наводима сведока _____ која је потврдила постојање предратног сукоба између Милета Гвоздена и _____, Хрвата из села Сасина, те је сходно томе бранилац окривљеног указао да је Миле Гвозден злоупотребио своје рођаке, укључујући и окривљеног, како би се осветио наведеном лицу, а због чега инкриминисане радње које су окривљеном стављене на терет суштински немају везе са осветом покојног _____ и оружаним сукобом у Босни и Херцеговини.

Првостепени суд је правилно поступио када је прихватио изнету тезу одбране окривљеног само у делу у коме је истакнуто да је Миле Гвозден, поред освете због погибије свог рођака _____, имао и своје личне разлоге због којих је предузео описане радње, нарочито према _____ и _____ за које је Миле Гвозден, због истог презимена, очигледно сматрао да су у сродству са _____ са којим је он био у предратном сукобу. Постојање оваквог личног односа Милета Гвоздена према предузетим радњама ипак није утицало на повезаност његових радњи, а нарочито радњи окривљеног Мирослава Гвоздена, са оружаним сукобом у Босни и Херцеговини, како је то правилно нашао првостепени суд, с обзиром да је основни и једини мотив за одлазак окривљеног и осталих његових рођака у хрватско село, осим Милета Гвоздена, био освета због погибије покојног _____, како је то напред наведено. У прилог изнетом закључку иде и то што Миле Гвозден, према доказима изведеним током поступка, није остале своје рођаке, укључујући и окривљеног, позвао да крену са њим у село Сасина ради његове освете према _____ и његовим рођацима, већ је, напротив, на гробу покојног _____ позвао само на његову освету. Према томе, овакав искључиво лични мотив Милета Гвоздена за одлазак у хрватско село није био од утицаја на поступање окривљеног који је критичном приликом очигледно пошао само са намером да се освети за погибију свог млађег брата. Додатна околност која говори да су окривљени и његови рођаци, па чак и Миле Гвозден, примарно кренули управо у освету покојног _____ односи се на део исказа наведених сведока који су изјавили да је Миле

¹ Пресуда Жајбеног већа МКТЈ у предмету Кунарац и други, пара. 58.

Гвозден, након лишења живота лица у дворишту куће _____, гласно повикао: "Осветили смо те Црни", неспорно мислећи управо на покојног коме је надимак био Црни.

Неосновани су и наводи из жалби окривљеног и његовог браниоца којима се истиче да окривљени и његови рођаци нису имали разлога да се свете хрватском становништву јер је покојни _____ погинуо у борби са Муслиманима, с обзиром на опште познату чињеницу да су муслиманска и хрватска страна заједнички биле непријатељске према српској страни и да разлике између муслиманске и хрватске стране, посматрано из угла српске стране, суштински нису постојале, нарочито на релативном почетку сукоба у Босни и Херцеговини када се овај догађај и одиграо.

г) оцена исказа сведока саслушаних током поступка

Даље је жалбама окривљеног и његовог браниоца истакнуто да је првостепени суд у побијаној пресуди дао нејасне разлоге везано за утврђивање чињеничног стања на основу исказа сведока _____ и _____, с обзиром да су њихови искази, према мишљењу окривљеног и његовог браниоца, недоследни у погледу одлучних чињеница везано за то да ли је и окривљени пуцао према лицима која су се налазила на коњској запрези када су им он и Миле Гвозден пришли, као и да ли су окривљени и Миле Гвозден рекли да су обојица у кући _____ убили човека и жену, односно да ли је Миле Гвозден након тог догађаја рекао: "Убили смо младенце" или "Убио сам младенце".

Насупрот оваквим жалбеним наводима, првостепени суд је правилно оценио исказе наведених сведока налазећи да су исти током поступка у више наврата јасно, уверљиво, детаљно и доследно описали поступање окривљеног и Милета Гвоздена најпре у ситуацији када су исти пришли лицима на коњској запрези, те да су том приликом и окривљени и Миле Гвозден пуцали на два лица која су се налазила на запрези, као и да су након изласка из куће у селу Сасина и окривљени и Миле Гвозден рекли да су убили човека и жену Хрвате и да је Миле Гвозден рекао: "Убили смо младенце".

Испитујући основаност жалбених навода у том делу, овај суд је нашао да је сведок _____ накнадно, само у мањој мери, изменио свој првобитни исказ наводећи да не зна ко је пуцао када је реч о догађају код коњске запреге, односно да није видео да ли је у тој ситуацији пуцао и окривљени, али да је исти сигуран да су запрези пришли само окривљени и Миле Гвозден, те да је Миле Гвозден рекао да је он „убио младенце“ када је реч о последњем описаном догађају, али је остао при томе да је у ту кућу, заједно са Милетом Гвозденом ушао и окривљени. Овакве делимичне измене исказа сведока _____ ипак нису утицале на другачију одлуку, како је то првостепени суд правилно нашао, имајући на уму јасност и детаљност његових претходно датих исказа у којима исти није имао дилему око радњи које је предузео окривљени, а нарочито

потпуну подударност тих његових претходно датих исказа са исказима осталих сведока, као и протек времена од самог догађаја који је могао утицати на прецизност накнадног исказа сведока и његову неуверљивост.

Првостепени суд је доносећи побијану пресуду правилно оценио и исказ сведока Маринка Топаловића када исти није прихватио у делу у коме је овај сведок навео да је у _____ и у његовог оца (_____ пуцало исто лице наоружано полуаутоматском пушком тзв. "паповком", без обзира што се ради о сведоку који је непосредно присуствовао критичном догађају, па се жалбама окривљеног и његовог браниоца неосновано истиче супротно. Ово стога што и овај суд налази да је у погледу тог догађаја поузданије и логичније сведочење изнео такође непосредни сведок _____ до чијег исказа је суд дошао посредством сведока _____, а у коме је исти детаљно, јасно и уверљиво описао које радње су критичном приликом _____ предузели окривљени и Миле Гвозден, пре свега их разликујући по наоружању које су носили (лице са аутоматском пушком и лице са „паповком“). У свом писаном исказу сведок _____ је нарочито указао да је у њега пуцало лице са аутоматском пушком и то најпре у десно, па у лево раме, а затим и у главу испод ока, док је претходно у _____ пуцало лице са „паповком“, при чему је током поступка било неспорно да је критичном приликом Миле Гвозден био наоружан „паповком“, док је окривљени био наоружан аутоматском пушком. На неуверљивост наведеног дела исказа сведока _____ а према правилној оцени првостепеног суда, додатно указује и чињеница да је исти морао бити под утицајем тешког шока који је као дете доживео том приликом јер му је убијен отац, а што је морало утицати на његово опажање и на његово касније интерпретирање самог догађаја. Несигурност дела исказа овог сведока који је на главном претресу изавио како није сигуран да ли је критичном приликом пуцало и лице које је носило аутоматску пушку, а нарочито део његовог сведочења у коме је исти изјавио како мисли да је управо окривљени био лице са „паповком“, иако је то потпуно оповргнуто бројним осталим изведеним доказима, такође су определили овај суд да прихвати оцену његовог исказа дату од стране првостепеног суда.

Неосновани су и наводи из жалби окривљеног и његовог браниоца у погледу тога да је одбрана окривљеног у суштини потврђена исказом сведока _____ који је у свом писаном исказу изричито указао на Милета Гвоздена и _____ као лица која су критичном приликом пуцала у њега и покојног _____, с обзиром да се ради о посредним сазнањима овог сведока јер је исти и сам изјавио да је до таквих сазнања накнадно дошао из прича других људи, при чему исти није лично познавао лица која су тога дана пуцала на њега и покојног _____

д) саизвршилаштво

Везано за описани догађаја у кући _____ у селу Сасина, жалбом браниоца окривљеног је истакнуто да је првостепени суд у том делу пропустио

да определи које конкретне радње је окривљени том приликом наводно предузео, а које радње је предузео Миле Гвозден, односно ко од њих је које лице лишио живота и да ли је окривљени било кога лишио живота, а како би се у овом случају уопште могло утврдити да ли се ради о саизвршилаштву окривљеног и Милета Гвоздена.

У том смислу, овај суд је пошао од напред изнетих навода датих у делу који се односи на одбијање жалбе јавног тужиоца, а којима је већ указано на појам саизвршилаштва, те да исто постоји не само када сваки од саизвршилаца предузме радњу извршења конкретног кривичног дела, већ и када неко од њих предузме другу радњу која омогућава и доприноси извршењу тог дела и потпуно је неодвојива од радње извршења, односно са истом представља целину. Према томе, првостепени суд је правилно нашао да је код чињенице да су и окривљени и Миле Гвозден пуцали у кући потпуно ирелевантно ко је од њих испалио смртоносне пројектиле у оштећене, имајући на уму да су такве радње окривљених у овој ситуацији очигледно неодвојиве, те да представљају природну и логичну целину и да битно доприносе извршењу кривичног дела, односно да су окривљени и Миле Гвозден предузимањем истих исказали заједничку намеру да оштећене лише живота. Одлучна чињеница која се односи на то да су у кући и окривљени и Миле Гвозден пуцали. пре свега је утврђена из исказа сведока и који су током читавог поступка доследно и сагласно тврдили да је окривљени заједно са Милетом Гвозденом ушао у ту кућу, након чега се одатле чула појединачна паљба из ватреног оружја, што је првостепен суд правилно довео у везу са бројем пронађених чаура за муницију у кухињи те куће, а које чауре се користе за обе врсте пушки које су том приликом носили окривљени и Миле Гвозден. Наиме, то што је у кући пронађено наведених 12 чаура за муницију, као и још 2 такве чауре на веранди куће, и према оцени овога суда, јасно указује да су и окривљени и Миле Гвозден пуцали из својих пушки јер у пушку коју је носио Миле Гвозден стаје само 10 метака, а исти због одигравања догађаја у кратком временском периоду није имао могућности и времена да у више наврата пуни своју пушку, што искључује могућност да је том приликом пуцао само Миле Гвозден, како се то изјављеним жалбама неосновано сугерише. На овакав закључак додатно указују и већ цитирани делови исказа наведених сведока који су сагласно навели да су окривљени и Миле Гвозден по изласку из те куће рекли да су убили човека и жену Хрвате, односно да је Миле Гвозден изјавио како су „убили младенце“, што јасно указује да су и окривљени и Миле Гвозден учествовали у лишавању живота и

Део исказа неведених сведока којима је јасно опредељено да се критичном приликом чула само појединачна паљба из куће такође не доводи у питање закључак првостепеног суда да су и окривљени и Миле Гвозден пуцали у кући, с обзиром да из обе врсте пушки, које су они том приликом носили, може да буде остварена појединачна паљба.

h) обученост окривљеног

Наводи из изјављених жалби којима се истиче да окривљени није служио војску и да је у конкретной ситуацији први пут у животу узео пушку у руке, те да је нелогично да тако необучено лице прецизно испаљује пројектиле из пушке на начин како му је то у овом поступку стављено на терет, нису били од утицаја на другачију одлуку, с обзиром на налажење овога суда да за употребу аутоматске пушке коју је носио окривљени није потребна било каква посебна обука, нарочито за испаљивање пројектила из исте у ненаоружане цивиле из непосредне близине.

e) повреда кривичног закона

На овако правилно и потпуно утврђено чињенично стање првостепени суд је правилно применити кривични закон када је нашао да се у описаним радњама окривљеног Мирослава Гвоздена стичу сва битна обележја кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 КЗ СРЈ у вези члана 22 КЗ СРЈ, па се жалбама окривљеног и његовог браниоца првостепена пресуда неосновано побија и због повреде кривичног закона.

Одлука о жалбеним наводима који се односе на кривичну санкцију, трошкове поступка и имовинскоправни захтев

Испитујући побијану пресуду у делу одлуке о кривичној санкцији, а поводом жалби јавног тужиоца и браниоца окривљеног, као и поводом жалбе окривљеног у смислу одредбе члана 451 став 2 тачка 1 ЗКП, Апелациони суд у Београду је нашао да су жалбе окривљеног и његовог браниоца и у том делу неосноване, док је жалба јавног тужиоца у том делу основана.

Наиме, првостепени суд је приликом одлучивања о врсти и висини кривичне санкције коју је изрекао окривљеном, имао на уму све околности из члана 41 КЗ СРЈ на страни окривљеног, при чему је од олакшавајућих околности ценито да окривљени у време извршења дела није имао ни пуне 22 године, да је непосредно пре тога сахрањено млађег брата, да није био иницијатор критичног догађаја, да је исти _____ и да у протеклих 23 године након критичног догађаја није осуђиван због извршења неког кривичног дела, док се отежавајуће околности огледају у броју убијених цивила.

Међутим, Апелациони суд у Београду је нашао да је жалбом јавног тужиоца основано указано да првостепени суд није дао адекватан значај утврђеној отежавајућој околности на страни окривљеног и то чињеници да је исти учествовао у убиству троје цивила и покушају убиства једног цивила, односно није у довољној мери ценито број лица према којима је окривљени предузео инкриминисане радње, као ни чињеницу да је наведеним својим радњама изразио појачану упорност и безобзирност које су нарочито изражене приликом лишавања живота _____ пред његовим сином – тада

дететом. Имајући на уму изнето, овај суд је усвојио жалбу јавног тужиоца у том делу и дао већи значај наведеној отежавајућој околности на страни окривљеног, па је преиспичио побијану пресуду у делу одлуке о кривичној санкцији тако што је окривљеног осудио на казну затвора ближе описану у изреци ове пресуде.

Следствено томе, неоснован је предлог из жалбе браниоца окривљеног за изрицањем блаже кривичне санкције окривљеном, као и предлог из жалбе окривљеног који иста садржи у смислу одредбе члана 451 став 2 тачка 1 ЗКП за његовим блажим кажњавањем, имајући на уму да је првостепени суд правилно утврдио све околности из члана 41 КЗ СРЈ на страни окривљеног, док је овај суд истима дао адекватан значај, како је то напред наведено, при чему се у предметним жалбама не истиче ниједна околност коју првостепени и другостепени суд нису ценили приликом одмеравања казне окривљеном, а која би била од значаја за исту.

По налажењу овога суда, може се очекивати да ће се са овако изреченом кривичном санкцијом у потпуности остварити сврха изрицања кривичних санкција прописана одредбом члана 5 став 2 КЗ СРЈ и сврха кажњавања прописана одредбом члана 33 КЗ СРЈ, као и да је иста у свему у складу са тежином учињеног кривичног дела и степеном кривице окривљеног као учиниоца.

Апелациони суд у Београду је имао на уму да се жалбом браниоца окривљеног првостепена пресуда побија и због других одлука (одлука о трошковима кривичног поступка и имовинскоправном захтеву). Међутим, како у предметној жалби нису ближе опредељени разлози због којих се првостепена пресуда у побија у делу одлуке о трошковима кривичног поступка и имовинскоправном захтеву, то овај суд није ни био у могућности да посебно разматра жалбу браниоца окривљеног у том делу.

Са изнетих разлога, а на основу одредби члана 457 и 459 ЗКП, Апелациони суд у Београду, Одељење за ратне злочине је донео одлуку као у изреци пресуде.

Записничар
Вукашин Сарајлић, с.р.

Председник већа-судија
Синиша Важић, с.р.

